

ПОРЕСКА УТАЈА
(члан 229. став 1. КЗ.)

Ово кривично дело подразумева, између осталог, то да се дају лажни подаци о законитим приходима или другим чињеницама, што значи да је промет стварно обављен, али да робу не прати потребна документација и да се промет не евидентира у пословним књигама и сл. Ако се у изреци каже да су лажни улазни рачуни тзв. фантомских привредних друштава, тада се не може говорити о законито стеченом приходу, већ значи да промет уопште није ни обављен, те се не може говорити о постојању овог кривичног дела.

Из образложења:

Пресудом првостепеног суда окривљени је оглашен кривим за извршење кривичног дела пореске утаје из члана 229. став 1. КЗ и изречена му је условне осуда, којом му је утврђена казна затвора у трајању од 3 месеца са роком проверавања од 1 године, а изречена му је и новчана казна. Против ове пресуде жалбу је изјавио бранилац окривљеног из свих жалбених разлога, док је АЈТ предложио да се жалба као неоснована одбије и пресуда потврди.

Апелациони суд у Новом Саду је одржао седницу већа на којој је размотрио списе предмета, побијану пресуду и жалбене наводе, те је нашао да окривљеног треба ослободити оптужбе.

Изреком првостепене пресуде окривљеном се ставља на терет да је „...у намери да делимично избегне плаћање ПДВ-а као власник и директор привредног друштва....прикрио податке који се односе на утврђивање обавезе плаћања ПДВ, тако што је у пореским пријавама за порески период...лажне улазне рачуне тзв. фантомских привредних друштава који су недоступни контроли пореске управе и то рачун – отпремница на износ од 354.000,00 динара неосновано искористио као одбитну ставку у виду претходног ПДВ и тиме избегао плаћање ПДВ у износу од 459.212,40 динара...“. Из оваквог описа кривичног дела не произилазе законска обележја кривичног дела пореске утаје из члана 229. КЗ, која подразумева то да се дају лажни подаци о законитим приходима или другим чињеницама, а што значи да је промет стварно обављен, али да робу не прати потребна документација и да се промет не евидентира у пословним књигама и сл. Ако се у изреци каже да су лажни улазни рачуни тзв. фантомских привредних друштава, тада се не може говорити о законито стеченом приходу, већ значи да промет уопште није ни обављен. Улазни рачун је исправа и као такав треба да садржи конститутивне елементе – изјаву, правно релевантне чињенице и издаваоца – лице од кога потиче изјава, па ако недостаје један од правно релевантних елемената, тада нема исправе у кривичноправном смислу тј у конкретном случају отпремнице – рачуна. Исправа може бити: права (она која је издата од оног ко је на њој означен као њен издавалац), лажна (она која није издата од оног ко је на њој означен као њен издавалац) и са неистинитим садржајем. У конкретном случају у изреци је истакнуто – „лажне улазне исправе“ привредних друштава, што значи да ти улазни рачуни нису издати од оних који су назначени као њихови издаваоци, већ да су у питању фалсификовани рачуни. Такође је наведено да су то рачуни „фантомских“ привредних друштава, дакле непостојећих привредних друштава, па се тада не може говорити о законито стеченим приходима, јер промет није могуће остварити са физичким/правним лицем које не постоји. Како у конкретном случају у изреци недостаје један од битних елемената кривичног дела које се окривљеном ставља на терет – законито стечен приход, суд је окривљеног ослободио од оптужбе.

(Пресуда Основног суда у Сомбору број К. 154/11 од 27.04.2012. године и пресуда Апелационог суда у Новом Саду број Кжс. 1- 3055/12 од 14.05.2013. године)